

[A. Chr. Andersen.]

Jeg vil på mit partis vegne afvise forslaget om at opfordre regeringen til at gennemføre en byrdefordeling efter det skitserede princip.

Niels Helveg Petersen: Vi har allerede to gange i forårets løb haft drøftelser om byrdefordelingsproblemerne og får det igen ved andenbehandlingen af det samlede kompleks, så jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om den skitse eller måske den skitse til en skitse, som socialdemokratiet har lagt på bordet.

Jeg vil dog først gøre den bemærkning, at den første konsekvens af en gennemførelse af den socialdemokratiske skitsets tanker vil være en udskydelse på ubestemt tid af en byrdefordelingsreform. Jeg tror ikke, man kan have forstillinger om, at opgavefordelingen er noget, vi løser én gang for alle. Jeg tror, man ville komme galt af sted, hvis man forsøgte at tegne færdige modeller for, hvorledes opgavefordelingen skulle udformes. Vi står over for en kommunalreform, der drastisk vil reducere antallet af primærkommuner. Vi reducerer endvidere antallet af amtskommuner. Det er nødvendigt for den videre planlægning af opgavefordelingen, at man får kendskab til, hvorledes denne nye struktur vil fungere, og hvad de enkelte enheder kan bære. Vi kan vel nok på forhånd gøre os visse forestillinger derom, men vi må se det fungere i praksis, før man kan begynde helt nøjagtigt at planlægge og opstille sådanne modeller. Derfor ville der gå meget lang tid, hvis man skulle afvente en sådan samlet løsning på opgavefordelingen. Jeg tror ikke, det bliver tilfældet; den praktiske og den mulige fremgangsmåde er, at opgavefordelingen bliver en løbende proces, som vi må vænne os til at vende tilbage til sikkert gang på gang i løbet af 1970'erne. Alene af den grund måtte man afvise det socialdemokratiske forslag. Jeg kan ikke andet end undre mig lidt over, at man nu gør sig så store anstrengelser for at udskyde ikrafttrædelsen af byrdefordelingsreformen, når jeg mindes, at socialdemokratiske ordførere før regeringsforslagene fremkomst efterlyste regeringsudspil på dette område. Da det kom, kunne det ikke gå langsomt nok.

Jeg har også bemærket, at byrdeforde-

lingsspørgsmålet gøres til et spørgsmål om samarbejde mellem regeringen og oppositionen. Man beskylder os for her at tromle noget igennem helt på tværs af oppositionens holdning og ønsker. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at det var lysende klart, allerede fra det øjeblik da lovforslagene var omdelt her i folketingssalen før første behandling, i kronikker og udtalelser, at socialdemokratiet ikke ville medvirke ved denne lovgivning. Det kan man beklage, men det har i hvert fald ikke forholdt sig således, at man fra starten sagde: vi er villige til at forhandle på det grundlag. Man har fra starten forkastet det grundlag, som regeringspartierne fandt rimeligt, og derfor bør man ikke beskyldes os for at tromle denne sag igennem. Vi har den opfattelse, at der er god balance i disse forslag, og når oppositionen ikke deler den opfattelse, kan man ikke fortænke os i, at vi forsøger at gennemføre det, vi finder er rigtigt.

Jeg synes nok, at bemærkningerne til det foreliggende forslag går meget let hen over udligningsvirkningerne af de forslag om byrdefordeling, der er fremsat. Den fungerende indenrigsminister nævnte nogle tal; og jeg vil også gerne nævne to tal, som for mig at se er karakteristiske for det, der sker, for det første det, at de 204 af modellens 276 kommuner vil få et skattetryk på mellem 13 og 16 pct., mens hidtil kun 111 kommuner har ligget i dette interval. Videre vil jeg pege på, at kun 40 kommuner vil have et skattetryk over de 13 pct. mod hidtil 130 kommuner. Det betyder dog en væsentlig sammenpresning af spredningen i skattetrykket, og det finder jeg er en udligningsvirkning, man aldeles ikke kan se bort fra så let, at man siger, der stadig væk er et stort spring. Der er et stort spring, men der er også en betydelig udligning i disse forslag.

En interessant enkelthed er, at man tilsyneladende fra forslagsstillernes side forestiller sig, at det skulle være muligt på basis af analyser at opstille kriterier for, hvilke udgiftsbehov en kommune har, at det skulle være muligt at udforme faste regler på basis af aldersfordeling, befolkningsfordeling eller andre kriterier, som var så tilpas objektive, at de kunne danne grundlag for direkte tilskud. Jeg tror ikke,